

ԼՈՒՐԵՐ ԳԵՐՄԱՆԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՑ

(Ապրիլ-սեպտեմբեր)

Գերմանահայ գաղութն այս փարի ևս մի շարք արարողություններով ոգեկոչեց հիշատակը Հայոց Մեծ եղեռնի զոհերի:

Ապրիլի 20-ին Նյուրնբերգի հայ համայնքը, Ս. Պապարագից հետո, հոգեհանգստյան հատուկ պաշտոնով ոգեկոչեց հիշատակը հայ նահապետների:

Ապրիլի 24-ին Մյունխենի հայ համայնքը և Բավարիայի հայ հայրենակցական միությունը միասնաբար կազմակերպեցին հիշատակի հանդիսություն: Ձեռամբ Գարեգին արքեպիսկոպոս Հարությունյանի և մասնակցությամբ Մյունխենի «Կոմիտաս» երգչախմբի (ղեկավար՝ Էդուարդ Մունցյան) նախ կատարվեց հոգեհանգստյան հատուկ պաշտոն: Բավարիայի հայ հայրենակցական միության կողմից այնուհետև խոսք ասաց փարի Վանի Ավերիսյանը, որին հաջորդեց օրվա խորհրդին պարշաճող գեղարվեստական հայտագիրը, ապա բանախոսությամբ հանդես եկավ շրջանի հոգևոր հովիվ Արմաշ արք. Նալբանդյանը:

Բաղեն Վիլհելմբերգում գործող հայկական բոլոր միությունների մասնակցությամբ նույն օրը Շտուտգարդի կենտրոնական գերեզմանատան հայկական բաժնում գրկվող Ապրիլյան նահապետների հուշարձանի մոտ ևս հոգեհանգստյան հատուկ պաշտոն կատարվեց, որին հաջորդած լուսնային րոպեից հետո խոսք ասաց Հայր Արմաշը:

Ապրիլի 28-ին Բաղեն Վիլհելմբերգում գործող հայկական միությունների մասնակցությամբ Գեփինգենի Սուրբ Խաչ եկեղեցում կազմակերպվեց հիշատակի ևս մեկ արարողություն, որի ավարտից հետո ներկաները մասնակցեցին Զալախի «Հայ տանը» կազմակերպված հոգեճաշին:

Մայիսի 8-10-ը Համբարձման փոնի առիթով Օդենթալ բնակավայրում փեղի ունեցավ Գերմանիայում սպասավորող արտասահմանցի հոգևորականների և նրանց համայնքները ներկայացնող երիտասարդների հավաք-խորհրդաժողով՝ «Օտարության մեջ ծերանալ» թեմայով: Այս հավաքում Հայոց Եկեղեցին ներկայացնում էր Արմաշ արք. Նալբանդյանը:

Մայիսի 11-ին Բեռլինի «Հայ տանը» փեղի ունեցավ բեռլինահայ համայնքի հանդիպումը Հայաստանի Հանրապետության նորանշանակ դեսպան Կարինե Ղազինյանի հետ: Դեսպանուհուն բարի գալուստը և հաջող գործունեություն մաղթեցին շրջանի հոգևոր հովիվ Սերովբե վարդապետ Խախանյանը և վարչության արենապետ Պետրոս Տիքիյանը:

Շնորհակալություն հայտնելով ջերմ ընդունելության համար, դեսպանուհին նշեց, որ պետք է շարունակվեն դեսպանատան և հայ համայնքի միջև ձևավորված ջերմ հարաբերություններն ու համագործակցությունը:

Մայիսի 18-19-ը Բեռլինում փեղի ունեցավ Պոլսի «Սուրբ Խաչ» Դպրեվանքի շրջանավարտների և նախկին ուսանողների ամենամյա հավաքը, որին իրենց մասնակցությունը բերեցին շուրջ 40 դպրեվանքցիներ Եվրոպայի փարբեր քաղաքներից: Այս առիթով մայիսի 19-ին Ավերաբանական Լուիզն եկեղեցում Ս. Պապարագ մարտիկ և քարոզ խոսեց թեմակալ առաջնորդ և դարձյալ նախկին դպրեվանքցի Գարեգին արքեպիսկոպոս Բեկչյանը: Սրբազանը, բարձր գնահատելով Դպրեվանքի և նրա սաների բերած նպաստը Սփյուռքի ազգային-եկեղեցական կյանքին, ոգեկոչեց հիշատակն այս հաստատությունը ավարտած

հոգևորականաց և ի մասնավորի Գարեգին Պարթիարք Խաչատուրյանի ու Շնորհք Պարթիարք Գալուստյանի:

Մայիսի 20-ին՝ Հոգեգալստյանը հաջորդող երկուշաբթի օրը, Նյուրնբերգի Ավետարանական Զրիստոս եկեղեցում տեղի ունեցավ եկումենիկ աղոթք՝ մասնակցությամբ տեղի հայկական և ավետարանական համայնքների:

Արդեն չորս տարի է, որ Հոգեգալստյան տոնին նման համապետ աղոթք է կատարվում Զրիստոս եկեղեցում, ուր վերջին տասը տարիներին տեղի հայերը նաև Ս. Պարտրազ են մատուցում:

Միասնական այս աղոթքին, որին մասնակցում էին մեծ թվով հայեր և գերմանացիներ, Ս. Գիրքը կարդացվեց հայերեն և գերմաներեն: Վնչեցին հայերեն շարականներ, որոնք կատարեց տեղի հոգևոր հովիվ Արմաշ աթղ. Նաբանդյանը, և ավետարանական երգեր:

Արարողությանը քարոզ խոսեց եկեղեցու ավետարանական հովիվ Շմիդտը: Ձևավորված ավանդույթով արարողության ժամանակ կատարվեց հանգանակություն, և հավաքված դրամը հարկացվեց Հայաստանից եկած մի երիտասարդի բուժման ծախսերին:

Մայիսի 25-ին Առաջնորդարանի Մշակութային հանձնախմբի աջակցությամբ «Հայ տանը» բանախոսությամբ հանդես եկավ Գերմանիայի Աախն քաղաքում բնակվող ճարտարապետ Զորջիո Բավիան, որը ցուցադրեց Հայաստանին վերաբերող լուսաբանիկներ (սլայդներ), որոնք նա պատրաստել է վերջին տարիներին Հայաստան կատարած իր այցելությունների ընթացքում:

Համբուրգահայ մշակութային միության նախաձեռնությամբ մայիսի 26-ին բանախոսությունը և պարկերների ցուցադրությունը հեղինակը կրկնեց նաև Համբուրգում:

Հայաստանի անկախության տոնին նվիրված այս երկու միջոցառումներին իր մասնակցությունը բերեց նաև Սերովբե վրդ. Իսախանյանը:

Մայիսի 31-ից հունիսի 9-ը Գերմանիայի Բոխում, Հալլե, Բեռլին և Բրաունշվայգե քաղաքներում համերգներով հանդես եկավ Հայաստանի հանրային ռադիոյի և հեռուստատեսության «Ալյունք» ազգագրական համույթը (ղեկավար՝ Հարություն Փանոսյան):

Համույթը Գերմանիա էր հրավիրվել տեղի գերմանական Լուիզն համայնքի կողմից՝ աջակցությամբ Նյուսիսային Գերմանիայի հոգևոր հովիվ Սերովբե վրդ. Իսախանյանի և բեռլինաբնակ Արթուր Պառավյանի:

Հունիսի 5-10-ը գերմանական Ավետարանական եկեղեցու հրավերով Բեռլին այցելեց Կ. Պոլսի Հայոց Պարթիարք Ամենապատիվ Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Մուրաֆյանը: Պարթիարք Հայրը հունիսի 6-ին Բեռլինի նախագահական նախաձայնությամբ հանդիպեց Գերմանիայի նախագահ Յոհանես Ռաուին:

Հունիսի 7-ին Մեսրոպ Պարթիարքն այցելություն ավել Բեռլինի հայ համայնքին: Նույն օրը, երեկոյան, ի պատիվ Սրբազանի, փրվեց պաշտոնական ճաշկերույթ:

Հունիսի 9-ին Մեսրոպ Պարթիարքը մասնակցեց Բեռլինի Լուիզն եկեղեցում տեղի ունեցած Ավետարանական եկեղեցու Պարտրազին, իսկ երեկոյան՝ Բեռլինի Մայր Տաճարում կազմակերպված միջեկեղեցական արարողությանը, որին ներկա էր նաև Գերմանիայի Ավետարանական եկեղեցու խորհրդի նախագահ Մանֆրեդ Կոկը: Արարողության ընթացքում նրանք իրենց խոսքն ուղղեցին փառարժան հավաքվածներին:

Գեղարդավանքի՝ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի մշակութային ծրագրերի ցանկում ընդգրկվելու առիթով վանքի երգչախումբը հրավիրվել էր Գերմանիա, որի ընթացքում հունիսի 5-ին այցելություն կատարվեց նաև Քյոլնի Հայոց առաջնորդանիստ Մայր եկեղեցի: Նույն օրը համերգ փոխեց քաղաքի Սուրբ Սահակ եկեղեցում, որն ավարտվեց հավաքվածների շուրջ 15 րոպե չդադարող ծափահարություններով:

Երգչախմբին ուղեկցում էր և համերգը «Պահպանիչ»-ով եզրափակեց Գեղարդավանքի վանահայր Ներսես արեղա Խալաթյանը:

Հունիսի 8-ին Քյոլնի հայ համայնքում բանախոսությամբ հանդես եկավ դոկտ. Բաֆֆի Զանդյանը՝ հաղթածներ ընթերցելով իր նոր հրատարակված գրքից: Միջոցառման ընթացքում փեղի դայրապետ Վ. Մարգարյանի կատարմամբ հնչեցին հաղթանքի հաղթածներ հայ քնարերգությունից: Երեկոն եզրափակվեց փեղի հոգևոր հովիվ Գրիգոր սարկավագ Մարիկյանի գնահատանքի խոսքով:

Գերմանիայի դպրոցներում կրոնական դասավանդման ծրագրով նախատեսված է նաև ծանոթանալ փարբեր հարանվանությունների եկեղեցիներին և նրանց դավանանքին:

Այս ծրագրի շրջանակում Լայնխինկեն քաղաքի Ալբերտ Շվայցերի անվան դպրոցի 11-րդ դասարանի աշակերտները հուլիսի 9-ին այցելեցին Գեովինգենի հայկական Ս. Խաչ եկեղեցի՝ ընդունվելով եկեղեցու հովիվ Արմաշ արք. Նալբանդյանի, վարչության արեւնապետ Հակոբ Ավետիսյանի և Վարդգես Պիպեռյանի կողմից: Դպրոցականներին Հայոց եկեղեցու պատմությունը հանգամանալից կերպով ներկայացրեց Հայր Արմաշը:

Գերմանահայոց կենտրոնական խորհրդի և Գերմանիայի Հայ ակադեմիականների միության կողմից կազմակերպված ամառային ճամբարում, որի փակումը փեղի ունեցավ հուլիսի 27-ին, հանգստացան Գերմանիայի հայ համայնքի շուրջ քառասուն երեխաներ: Փակման հանդիսությունը երեխաները ներկայացրեցին իրենց պատրաստած փոքրիկ բեմադրությունը, ինչպես նաև հանդես եկան հայկական երգ ու պարով և արտասանությամբ:

Հանդիսությունը եզրափակվեց առաջնորդ Սրբազան Հոր օրհնության խոսքով, որում Սրբազանը նաև մաղթեց, որ փարբերարի ավելանա այս ճամբար եկող երեխաների թիվը:

Սեպտեմբերի 28-ին Գերմանիայի Վուլթերթալ քաղաքում հիմնվեց Արմին Թ. Վեգներ միությունը, որին իրենց մասնակցությունը բերեցին Արմին Վեգների երկու զավակները և թոռը: Հիմնադիր ժողովի ընթացքում հաստատվեց ընկերության կանոնադրությունը և ընտրվեցին միության վարչական և հաշվեքննիչ մարմիններ, որոնց անդամ դարձան նաև Բեռլինի հայ եկեղեցական համայնքից Համո Պետրոսյանը և թեմական խորհրդի արեւնապետ դոկտ. Սարգիս Բեհյայանը:

Հաջորդ օրը Վուլթերթալի թափոնի դահլիճում փեղի ունեցավ նորակազմ Արմին Թ. Վեգներ ընկերակցության հիմնադրման հանդիսավոր արարողությունը: Հանդիսության գեղարվեստական հայտագրին մասնակցեց նաև երգչուհի Մելինե Փոփոյանը, իսկ օրվա հանդիսավարն էր դերասան Գրիգոր Մելիքյանը:

ԸՍՏ ԳԵՐՄԱՆԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ
ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ